

Jaz sem pri vsacem opravilu, povsod prvi in najpoglavitejši možak. Z mano si dobiš, karkoli poželiš. Ljudje kaj čudno in različno z menoj delajo. Ako me dobi v roko priprosta ženska, gotovo me zamení za pisan robec, za obleko ali za drugo lepotočije. Pijanci me nosijo v gostilnico, lakomniki v skrinjo. Bil vam je človek, ki je vedno méł palec ob kazalec, ter ustna stiskal, kakor da bi hotel kaj odgrizniti. Prišel sem k temu. Božji strah! koliko družbe! Toliko nas ni bilo še nikoli vkup. „Oj tukaj te ne bodo veliko cenili, preveč vas je, in kar je redko, to je drago; hitro te odpodé od hiše!“ Pa kako sem se motil! Leto in dan sem bil tù zaprt, in nisem mogel dalje po svetu, za kar sem rojen. Nas jeden, če po svetu ne hodi, nič ne veljá, in sedaj tù čepeti! Vsak dan smo dobivali novih továrišev. Gospodar nas je bil zeló vesel, toda skrbno zapiral in varoval. Naveličal sem se te dolgočasne ječe. Necega dné sklenem uteči. Poprosim vetra, ki je pihal ravno, ko nas je gospodar pri oknu prešteval, da naj me reši iz teh stiskalčevih rok in naj me izroči drugemu lastniku, pri katerem ne bode treba tako dolgo čepeti. Veter me usliši, napnè usta, popihne in frrrr! čez strehe in polja naprej! Moj lákomi gospodar je z debelimi očmi in z razpetima rokama strmel za menoj; a jaz sem bil vesel, da sem bil zopet pod milim nebom. Veter me pustí, in padem na cesto. Po cesti pride popotnik rokodelčič. Zagleda nekaj na tleh, ustavi se, s palico me obrne, zauka in se zasuka, ko mene zagleda. Videlo se mu je, da je bil lačen in žejen. Hitreje gre dalje, in ko pride do hiše, ki ima nad vratni smrekovo vejo, hajd notri, in tù se poživlja, krepčá in počiva, dokler mu gostilničar na mojo dobroto in veljavo kaj zaupa. Krémár me izroči delavcu, ki mu je s trdimi žulji polje obdelaval, toda v nedeljo me je ta ubogi delavec že zaigral. Od rok do rok pridem v kmetovo listnico. Kmet nima veliko denarja, pa je dobra duša in me kmalu nese in oddá dalje. Tako sem potoval še dalje in dalje; vsak me je rabil po svojej pameti, a še več po svojej nespameti. Prehobil sem mnogo svetá, videl obilo ljudi, med njimi mnogo poštenjakov, a še mnogo več lehkomišljakov in slabih gospodarjev.

Na jezeru.

Po vodi zíblje
Se čolnič mirno moj,
In tica plava
Po nebu nad menój.

In prej neznane
Se misli mi rodé,
In razni čuti
Mi pólnijo srcé.

In misli svoje
Potóžim tici v zrak,
In čute moje
Začuje val lehák.

Omolgne tica
Čez góro poleti,
In v daljnih krajih
Kar čula je, drobí.

Jezéro témno
Pa vzdigne hud vihář,
In čute moje
Šuměč odméva vdár.

J. Š. K.